Anul 43-lea | Prețul 3 Lei | Cenzurat
Duminecă 17 Noemvrie 935 | No. 47

FOAIA POPORULUI

Cea mai veche foaie poporală, națională și politică, înființată la anul 1892

Apare în fiecare Duminecă

PREȚUL ABONAMETULUI
Pe un an . . . . . Lei 140.—
Pe o jumătate de an . . . Lei 70.—
Pentru America 3 dolari pe un an întreg
Pentru societăți și autorități 300 lei anual

Director: NIC. BRATU, fost senator
Redacția și Administrația:
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 12 (lângă Poștă)
Telefon Nr. 182
Manuscrisele intrate nu se înapoiază

INSERATE
se primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
Sibiu, strada Mitropoliei Nr 12
Prețul inseratelor:
Un șir petit 8 Lei pentru fiecare publicare

Situația politică

— Scrisoare din București —

— 13 Nov. 1935.

Până Duminecă 10 Noemvrie, chestia care a frământat mai mult cercurile politice era: Se va ține sau nu demonstrația național-țărănistă, plănuită pe ziua de 14 Noemvrie în București?

In urma audienței dlui președinte Ion Mihalache la M. Sa Regele, — care a avut loc Vineri 8 Nov., iar a doua zi, Sâmbătă, a fost primit în audiență dl vice-președinte dr. N. Lupu, — s'a întrunit delegația permanentă a Partidului Național Țărănesc și a hotărît următoarele:

„Delegația permanentă centrală a partidului național-țărănesc, în ședința dela 9 Noemvrie, considerând că, în urma audiențelor la Majestatea Sa Regele, a dlui președinte I. Mihalache și a dlui vice-președinte dr. N. Lupu, situația politică este schimbată, hotărește suspendarea demonstrației proectată pentru 14 Noemvrie".

Această hotărîre a fost mult comentată în cercurile politice. Adunarea dela București e *suspendată*, sau mai bine zis *amânată*. Până când, se va ști mai precis în curând.

Asupra audiențelor, ce le au bărbații politici la Suveranul țării, nu se pot face declarații de amănunt. Așa e în toată lumea. Prin urmare, dl președinte Mihalache nu poate spune tot ce ar vrea să știe lumea mare.

Fapt este, că conducerea Partidului Național Țărănesc s'a declarat mulțumită cu rezultatul celor două audiențe. Altcum nu hotăra amânarea adunării. Nu tot așa de mulțumite sunt celelalte partide de opoziție, îndeosebi partidul dlor Cuza-Goga. Iar guvernul liberal încă știe, că nu stă pe roze.

*

Marți 12 Nov. a fost primit în audiență dl ministru de externe Titulescu. Această audiență a durat aproape 5 ore, ceeace a îndemnat pe mulți să facă diferite comentarii. Desigur, dl Titulescu va fi avut multe, asupra cărora a ținut să informeze pe Majestatea Sa Regele. E totuși curios, însă, că după audiență s'a lățit svonul, că dl Titulescu a demisionat. Dar în curând s'a precisat, că nimic nu este adevărat din acest svon.

In cursul zilei de azi a circulat în capitală o altă știre, care are la bază o problemă destul de serioasă: Dl ministru Costinescu dela Industrie și Comerț a spus că va demisiona, dacă nu se schimbă regimul comerțului extern. Probabil e mâhnit de specula, ce o vede, că se face cu devizele, cu mărfurile supuse contingentării, cu greutățile exportului și alte multe lucruri slabe, de cari nu vreau să se lase foarte mulți liberali.

A se produce această demisie, acum în preajma deschiderii Parlamentului, e greu de închipuit, după ce guvernul a trecut hopul cu adunarea plănuită pe 14 Noemvrie. E drept însă, că în politica de azi, nu știe omul sigur ce aduce ziua de mâine, decum săptămâna și luna.

*

Marți seara, după audiența dlui Titulescu la Palat, a fost chemat de către Suveran dl prim-ministru Tătărescu, să dea unele lămuriri. Această audiență neașteptată, a produs o nouă neliniște la liberali, cari spuneau, Dela Paris au venit știri, că acordul economic cu Franța merge greu; unde mai pui și intransigența ministrului Costinescu dela Industrie și Comerț; nu e deci mirare, că nu știi ce poate aduce ziua de mâine.

Tot în cursul zilei de azi, Mercuri, s'a vorbit, că o eventuală demisie a ministrului dela comerț și industrie ar avea ca urmare demisia întregului guvern. Iar succesorul a fost repede scos la iveală: ministrul de finanțe Antonescu va forma un guvern tampon de scurtă durată.

Situația e grea și foarte încurcată. Considerând însă, că peste două zile trebue să se deschidă parlamentul, că programul deschiderii s'a publicat, — o criză de guvern, acum, se va înconjura. Alta este, că ce va urma după deschiderea parlamentului, care are loc Vineri 15 Noemvrie, și după începerea desbaterilor, cari vor fi desigur foarte agitate, în urma multor abuzuri săvârșite de liberali.

Privind totul cu sânge rece și cumpăneală, trebue să dorim o desvoltare a lucrurilor în deplină liniște și ordine. Pe lângă frământările interne sunt atâtea externe. Asta o putem deduce și din audiența de 5 ore a dlui Titulescu la Suveran.

Dar despre acestea, voi raporta într'o altă scrisoare.

Rep.

Războiul din Africa

Trupele italiene au ocupat orașul Makalle. — Comandanții armatelor abisiniene tradează pe Negus

Incheind raportul din numărul trecut al foii, asupra situației pe frontul african, am prezis, că ocuparea orașului Makalle, de către trupele italiene, este o chestie de câteva zile. Nu ne-am înșelat în prezicerea noastră. De fapt, Vineri 8 Noemvrie, trupele italiene au ocupat orașul Makalle. La ocuparea acestei cetăți abisiniene, trupele lui Musolini nu au întâmpinat nici o rezistență din partea trupelor Negusului.

Un Ras trădător

Primele trupe, cari au pătruns în oraș, au fost dintr'un detașament de infanterie, conduse de maiorul Baroglia, având alături pe Rasul Gugsa, care, părăsind pe Negus, a însoțit armatele italiene, la ocuparea orașului Makalle. Folosindu se de acest prilej, Rasul Gugsa a luat în primire — în numele italienilor — palatul său din orașul Makalle, cucerit de italieni.

Armata Negusului se retrage

Cu toate șiretlicurile lor, abisinienii n'au putut să-și joace cartea față de armatele lui Musolini, cari stăpânind situația terenului, au înaintat spre orașul Makalle cu multă siguranță de cucerire. Văzând negrii, că italienii sunt mai temuți. de cum s'a crezut, s'au retras din fața lor, lăsându-le drumul de cucerire deschis.

O Ecaterină Teodoroiu a Abisiniei

In vreme ce grosul trupelor abisiniene, în frunte cu „viteji" negusi se retrăgeau din fața trupelor italiene — „frumoasa" principesă Waziro, care a trăit o viață nomadă în munții dela miază-noapte-apus, de orașul Makalle, s'a pus în fruntea unui grup de războinici din regiunea Tigre. Această viteză ostașe abisiniană era îmbrăcată în uniformă militară, având asupra sa armă și cartușele necesare.

Văzând alte femei abisiniene curajul acestei prințese, s'au alăturat și ele în mare grup, pentru a o urma, în actele sale războinice și de mare curaj.

Și orașul Gorrahai a fost ocupat de trupele italiene

După două zile dela ocuparea orașului Makalle, de către trupele italiene, acestea au reusit să cuprindă și localitatea Gorrahai, din apropierea orașului Asmara, situat pe frontul de sud. Armatele italiene au căutat să pună mâna și pe acest punct strategic, deoarece el se găsește așezat la încrucișarea de caravane, din partea de sud. Stăpânirea acestui punct, înlesnește armatelor italiene să poată supraveghea cu mai mare ușurință întreagă regiunea Harrar.

O altă țintă

a armatelor italiene este orașul Gondar, care se crede, că în curând va fi cucerit de trupele italiene. Acest punct de nouă cucerire este lăsat în seama trupelor, pe cari le comandă generalul italian Maravigna.

Sancţiuni contra sancţiunilor...

Tezaurul de răsboiu al Italiei în primejdie

Guvernul italian a luat toate măsurile prevăzătoare împotriva sancţiunilor, pe cari statele europene au început să le aplice cu multă hotărîre. Astfel guvernul din Roma este decis să rupă orice legătură comercială cu ţările care aplică sancţiunile.

Cum ne măsuraţi — aşa vă măsurăm

Deoarece Anglia — susţin Italienii — n'a voit să admită o gradare a sancţiunilor (aşa după cum a pus condiţiile Italia), la rândul nostru nu vom consimţi la o gradare a măsurilor de apărare. Cu un cuvânt, spun Italienii: Cum ne măsuraţi — aşa vă măsurăm...

Pentru păstrarea tezaurului

Cercurile conducătoare italiene şi-au dat părerea, că rezistenţa contra sancţiunilor se reduce pentru Italia la o chestiune de plăţi. De aceea Italia trebue să reducă măsura tuturor cumpărăturilor ei în străinătate, pentru a înlătura, astfel, plecarea aurului peste graniţe.

In această direcţie s'au făcut calcule şi s'a ajuns la rezultatul, că poate fi suspendat importul tuturor produselor alimentare (de hrană) şi al celor mai multe din produsele fabricate.

Rezerva de aur totuşi e primejduită

Rămâne în picioare o greutate pe care o întâmpină Italia în această campanie de apărare împotriva sancţiunilor: chestiunea rezervelor de aur şi devize streine. Unii financiari italieni, mai puţin fricoşi, susţin că izvoarele secrete de care ar dispune tezaurul italian ar putea păzi Italia de orice primejdie sub acest raport. Alţii, mai prevăzători, spun că problema tezaurului şi a rezervelor sale este strâns legată de reglementarea legăturilor comerciale (import-export) cu streinătatea.

Exportatorii italieni şi măsurile guvernului

In timp ce guvernul italian s'a pus pe punctul de a suspenda orice legătură comercială cu statele, cari aplică sancţiunile — exportatorii cari îşi văd interesele lor primejduite se pun deacurmezişul acestei măsuri a guvernului, aşezându-l pe acesta între ciocan şi nicovală.

Rezerva aur a Italiei în scădere

Cu toată această disciplinare a importului şi a măsurilor de prevedere, — rezerva aur a Italiei scade simţitor, dela zi la zi. După unele ştiri proaspete reese, că această rezervă a scăzut dela 12 miliarde 200 milioane, la 4 miliarde 200 milioane lire italiene. Cu alte cuvinte — o treime din tezaurul Italiei a dispărut.

In faţa acestor greutăţi, nu e de mirare, că guvernul italian şi Ducele Musolini s'au apucat de răfuială cu toate statele cari au început aplicarea sancţiunilor.

Intre Franţa şi Italia raporturile se adâncesc

Serioase îngrijorări în cercurile diplomatice

In altă parte a foii scriem despre hotărîrea guvernului britanic, în ceiace priveşte aplicarea sancţiunilor împotriva Italiei. Aceste aspre măsuri, pe cari le-a luat Anglia, au avut ca rezultat o mare supărare a Italiei, care prin presa sa a început să răspundă atât Angliei cât şi Franţei, pe un tot destul de tare. Mustrările italienilor împotriva Franţei sunt urmărite cu atenţie şi chiar cu îngrijorare de către cercurile diplomatice.

Franţa îşi tălmăceşte ţinuţa sa — pe bună dreptate — cu aceea, că ea n'a făcut altceva decât a respectat un angajament pe care şi l-a luat în faţa Societăţii Naţiunilor, alături de Anglia şi alte state respectuoase gândurilor de pace.

Se pare — după toate semnele — că Musolini nu vrea să înţeleagă această tălmăcire, — el continuând să învinuiască Franţa de duşmană a Italiei.

După cât se vede, din cele de mai sus, raporturile între Italia şi Franţa au început să se adâncească, din ce în ce, tot mai mult.

Ca unii cari privim această răfuială dela oarecare distanţă, trebue să ne îngrijoreze această întorsătură de lucruri. E vorba de cearta dintre puterile mari, ceartă care va fi foarte dăunătoare pentru cumpăna păcii în Europa.

Să nădăjduim, că cercurile diplomatice şi bărbaţii cu răspundere faţă de viitorul Europei vor depune toate străduinţele, pentru domolirea certurilor dintre cele trei puteri: Anglia, Franţa şi Italia.

Din speranţele Ungurilor

Intr'un discurs, pe care l-a rostit zilele trecute primul ministru al Ungariei Gömboes, la întrunirea politică, a spus, între alte:

Am credinţa neclintită, că nici decum printr'o întâmplare a ajuns naţiunea ungară să se stabilească în bazinul Carpaţilor şi că ea a fost apărată de Dumnezeu contra primejdiilor, vreme de o mie de ani.

Situaţia noastră geografică, grea, ne porunceşte să facem în mijlocul chestiunilor internaţionale complicate, o politică de afirmare. Trebue să găsim calea justă, pentru a ne întări şi mai mult poziţia. Numărul prietenilor noştri în Europa a crescut (?). Ţinuta noastră este preţuită de toţi cei cari în politică iau prietenia în serios.

Sunt convins — a încheiat primul ministru al Ungariei — că o misiune şi mai mare aşteaptă Ungaria în bazinul Carpaţilor.

Nu mai ştiu ce să facă Ungurii: Işi dau speranţe cu una şi alta.

Ce se petrece în alte ţări

ITALIA. Guvernul italian, îngrijorat de soarta care se pregăteşte Italiei pe urma aplicării sancţiunilor, a dispus pe lângă altele, monopolizarea petrolului şi a derivatelor sale. Astfel s'a ales o comisiune, care are însărcinarea de a studia şi controla trebuinţele de petrol şi benzină, reclamate de nevoile prezente. Această comisiune mai are şi însărcinarea de a face livrările de petroleu şi a se îngriji de distribuirea lui, după trebuinţe.

ANGLIA. Urmând celor hotărîte de Consiliul Societăţii Naţiunilor, întrunit săptămânile trecute la Geneva, Guvernul britanic a dispus interzicerea (cu data de 18 Noemvrie) importului de mărfuri italiene, în afară de cărţi şi reviste. Pentrucă aceste măsuri să fie respectate, guvernul a prevăzut aspre pedepse în bani şi închisoare, pentru toţi aceia cari vor fi aflaţi că lucrează pe sub ascuns împotriva intereselor cari sunt reclamate de împrejurările de faţă.

GRECIA. Guvernul elen a făcut invitaţia oficială, prin care ex-regele George, care, de prezent se găseşte în Londra, este chemat să-şi ocupe tronul. Invitaţia a fost înmânată ex-regelui George de o delegaţie de trei membri ai guvernului, cari s'au dus special la Londra. Delegaţii au comunicat Suveranului, în mod oficial, rezultatul plebiscitului dela 3 Noemvrie. Ca drept răspuns acestei invitaţii ex-regele George a spus: „Voi uita trecutul şi mă voi înapoia imediat în mijlocul Poporului Meu, pe care îl iubesc atât de mult". Pentru o mai sigură chezăşie de devotament, armata elenă a depus, Duminică 3 Noemvrie, jurământul de credinţă, pentru Suveranul George, care va călca în curând pământul patriei sale.

Hitler va trebui să-şi schimbe politica de vrajbă?

Industriaşii mari îl forţează să facă „ochi dulci" Rusiei Sovietice. — Polonia pare a se abate din calea politicei lui Hitler

In ultimul timp, ziarele aduc ştiri din ce în ce mai amănunţite asupra evenimentelor politice, cari au luat o întorsătură neaşteptată în Germania. Astfel se spune, printre altele, că Hitler este silit să-şi schimbe politica sa de vrajbă, pe care a avut-o până în prezent, faţă de Rusia Sovietică. Această forţare, faţă de Hitler, este făcută din partea reprezentanţilor marilor industrii, cari văd în ţinuta lui Hitler, de până acum, faţă de Rusia Sovietică, un mare pericol ale cărui urmări vor fi păgubitoare pentru Germania şi mai ales pentru industria cea mare.

Se pare că un alt motiv, care face pe aceşti reprezentanţi ai industriei mari să silească pe Hitler spre a colabora sub toate raporturile cu Rusia Sovietică, — ar fi şi unul de ordin politic.

Pe de altă parte — mai spun ştirile — grvernul polonez încearcă o nouă orientare politică sau mai bine z's o eliberare a politicei sale externe de sub tutela Germaniei.

După cum am scris în numărul trecut al foii, cel care a scăldat Polonia în apele politicei germane e colonelul Beck, actualul ministru de externe. Pentruca guvernul polon să poată lucra nestingherit la planul nouei sale orientări politice, pentru viitor, a crezut că e potrivit să dispună trimiterea ministrului de externe într'un concediu de lungă durată, adică cum s'ar zice: „nouă şi cu a brânzii zece..."

Din cele de mai sus reese, că atât în politica externă a Germaniei cât şi a Poloniei, ne putem aştepta în curând la noui, orientări, pentru stabilirea unor mai bune raporturi cu Rusia Sovietică.

Şomajul în Germania creşte

Ştirile cari au sosit, în ultimul timp, din Germania, anunţă că numărul şomerilor (oameni fără lucru) a crescut simţitor.

După socoteala făcută de cercetătorii interesaţi, reese că numărul şomerilor din Germania, cari vor intra în iarnă, fără lucru, întrece cifra de trei milioane.

Alte ştiri, proaspete, anunţă că, de prezent, anumite cercuri coducătoare din Germania au pornit o mişcare pentru redobândirea unor colonii pierdute. Ziarele susţin, că odată cu această mişcare aceste cercuri încearcă reprimirea Germaniei în Societatea Naţiunilor, sub oblăduirea căreia — nădăjduesc aceştia — Germania va putea să câştige un mandat colonial.

INFORMAȚIUNI

REGINA MARIOARA a Jugoslaviei a sosit în București, Duminecă seara, 10 Noemvrie. Suverana-văduvă a Jugoslaviei, care a venit însoțită de cei doi fii mai mici și de suita Sa, a fost condusă în palatul regal dela Cotroceni, unde va rămâne câteva zile în mijlocul familiei regale, a cărei membră este.

DESCHIDEREA PARLAMENTULUI. In momentele când acest număr al foii se găsește spre distribuire cetitorilor noștri — în Capitala țări, au loc solemnitățile deschiderii Parlamentului. Ca în fiecare an și în conformitate, cu prevederile constituționale, la acest act politic ia parte și M. S. Regele Carol II, întregul guvern, reprezentanții partidelor din opoziție, senatorii, deputați etc. — Date fiind problemele grele cari stau în fața acestei noui sesiuni parlamentare, sarcina pe care și-a luat-o guvernul, nu este tocmai așa de ușoară. Aceasta cu atât mai mult cu cât orientarea lui asupra problemelor mari, cari cer o grabnică înfăptuire, lasă mult de dorit. Viitorul va tălmăcii această încrestare, pe care o facem în preajma deschiderii unei noui sesiuni parlamentare, care se prevede a fi foarte sbuciumată.

Dl IULIU MANIU, aflându-se în săptămâna trecută, mai multe zile în București, pentru a urmări mai deaproape desfășurarea evenimentelor politice, — a făcut în acest timp o vizită d-lui Gheorghe Mironescu, fost prim-ministru și fruntaș național-țărănist. — Cercurile politice din capitală, prin discuțiile încinse pe marginea acestei întrevederi între cei doi bărbați de mare suprafață politică, au dat a se înțelege, că această întrevedere își are un deosebit tâlc politic.

REGELE GEORGE AL GRECIEI a plecat spre Atena în ziua de Joi 14 Noemvrie c. Suveranul Greciei va face — în drum spre Grecia — o oprire de două zile, la Paris, de unde va sosi la Roma, unde va face câteva vizite. Joi, 21 Noemvrie c., se va îmbarca pe vaporul „Helli", cu care va pleca spre Patria sa.

TERMENUL PENTRU SUBSCRIERE la Imprumutul de Consolidare 3% 1935, s'a prelungit până la 1 Decemvrie 1935.

PROCESUL UCIGAȘILOR REGELUI ALEXANDRU al Jugoslaviei și Barthou, ministrul de externe al Franței, a fost fixat pentru judecare în ziua de 18 Noemvrie c., în fața tribunalului Aixen Provence, din Paris.

CONGRESUL ECONOMIC AL ARDEALULUI și Banatului — al cărui apel l-am publicat într'un număr trecut al foii — va avea loc Joi 28 Noemvrie 1935, în capitala Ardealului (Cluj). La acest congres sunt invitate a-și spune cuvântul toate instituțiile și personalitățile românești ale acestei provincii. Programul congresului cuprinde: La orele 9 dim. serviciu divin (Te-Deum) în toate bisericile românești din Cluj; La orele 10, după slujba religioasă, va avea loc, în sala Teatrului Național, din Cluj, Congresul cu următoarea ordine de zi: 1) Constituirea biroului; 2) Problema creditului românesc din Ardeal și Banat în lumina zilelor noastre," (dare de seamă făcută de dl Ilie Olteanu, dela Banca Albina, Sibiu) și 3) Discutarea problemei creditului românesc din Ardeal și Banat. Soluții, pentru rezolvarea ei. — Pentru participanții la Congres s'a aprobat reducerea de 50% pe Căile Ferate Române.

UN GRUP DE VAIDIȘTI, din circumscripția (sectorul) 26, culoarea de Albastru, din Capitală, având în frunte pe dl Dr. Teodor Păun, au revenit în sânul partidului național țărănesc. Formele de reprimire s'au făcut în Casa de sfat „Ion Mihalache". Ședința a fost prezidată de dl Dem. Dobrescu, fost primar al capitalei. In vorbirea pe care a rostit-o dl Dr. Teodor Păun, șeful grupului revenit la matcă, s'a arătat atașamentul cetățenilor din Capitală, pentru cauza democrației, susținută cu atâta hotărîre de partidul național țărănesc.

INSTALAREA NOULUI MITROPOLIT al Bucovinei, Visarion, a avut loc Duminecă 10 Noemvrie, în cadrul unor mari serbări, care s'au desfășurat în orașul Cernăuți. — Ii dorim noului păstor al credincioșilor de pe plaiurile lui Stefan cel Mare, ani mulți și rodnici în fapte pilduitoare.

GERMANUL HAUPTMANN, care a ucis copilul lui Lindberg — despre care caz am scris la vreme sa — a făcut recurs împotriva sentinței care s'a dat și prin care a fost condamnat la moarte. Recursul a fost înaintat la Curtea Supremă Federală, de justiție, din orașul Washington (Statele Unite). Hauptman își susține recursul cu motivivul că în timpul procesului său dela Flemington, unde s'a dat sentința de condamnare la moarte, nu s'au respectat drepturile prescrise de Constituție.

S'A ARUNCAT INAINTEA TRENULUI. Sâmbătă 9 Noemvrie c., maestrul zidar Gheorghe Sasu în vârstă de 50 ani, s'a aruncat înaintea trenului, pe când acesta trecea spre gara Teiuș. Cauza acestei nenorociri ar fi o boală, pe care nefericitul om o purta de mulți ani de zile.

NOUL MINISTRU A AGRICULTUREI cehoslovace a fost numit deputatul agrarian Iosef Zadina. Complectarea acestui departament s'a făcut în urma numirei dlui Milan Hodza, ca prim-ministru.

ȘASE BANDIȚI, „înarmați până în dinți", având cu ei și o mitralieră, au pătruns zilele trecute în sucursala băncii Naționale, din orășelul Peterson (Statele Unite) de unde au furat, sub ochii funcționarilor, suma de 18 mii dolari. — Banditi nu glumă!

OMOR. Un interesant caz de omor s'a întâmplat Duminecă 10 Noiemvrie c., pe hotarul comunei Hosman, din județul Sibiu, în următoarela împrejurări. Ciobanii: Bucur Iliuț de 30 de ani și Man Obârște de 38 de ani, ambii din comuna Rășinari erau în trecere cu turmele de oi pe hotarul comunei Hosman. In timp ce turmele de oi treceau pe locul lui Andrei Krauss, din Hosman, acesta a venit la fața locului, cu gândul de a cere socoteală ciobanilor. După un schimb de cuvinte aspre, Andrei Krauss a încercat să lovească pe cei doi ciobani. Aceștia s'au îndârjit și au făcut uz de bâte, aplicând lui Krauss câteva lovituri în cap, omorându-l pe loc. Niște oameni, cari au trecut din întâmplare, pe acolo, găsind cadavrul, au anunțat jandarmii, cari au reușit să prindă încă în aceeași zi pe cei doi ciobani. Cu actele de cercetare ale postului de jandarmi, ciobanii au fost înaintați parchetului din Sibiu.

AVIZ. Primăria Municipiului Sibiu, aduce la cunoștință tuturor comercianților și industriașilor, că taxa asupra valorii mărfurilor de 2‰ (două la miie) este de plată și pentru mărfurile sosite prin poștă, pe baza facturei sau după tariful unitar întocmit de Municipiu, cu începere dela 1 Aprilie 1935.

DIN PRICINA CEȚEI, care s'a lăsat în straturi groase pe Dunăre, navigația vapoarelor s'a făcut, în zilele din urmă, cu mare greutate. Vapoarele cari fac cursa de călători sufere mari întârzieri, atât la plecare cât și la sosire.

CEA MAI PUTERNICĂ FLOTĂ navală (vapoare) o deține, după cum se știe, Marea Britanie (Anglia). Dela războiul mondial până astăzi, Anglia a cheltuit peste 10 milioane lire sterline, pentru reorganizarea marinei sale.

Mai sunt câteva zile până la Tragerea din 15 Noemvrie 1935.

Vreți să fiți milionar? Cheia norocului Dvs., un loz dela marea și norocoasa colectură ardeleană și bănățeană **Banca Ilieșcu S. A. Cluj.** — Prindeți norocul trimițând imediat Lei 207— prin cec postal No. 40.050.

MISTREȚII ATACĂ UN SAT. Zilele trecute, pe când țăranul Zaharia Boboc din satul Balta Oii, în apropiere de orașul Bârlad, păștea vitele la pășune, în marginea unei păduri, a văzut o turmă de porci sălbateci dând năvală asupra satului. Alarmați locuitorii, cu ajutorul câinilor și ciomegelor, au reușit să alunge fiarele îndrăsnețe. In furia lor mistreții au atacat mai mulți călători, cari erau în trecere pela marginea comunei.

1578
Cele mai **practice și ieftine cadouri** puteți să cumpărați numai la: **Emil Höchsmann** *Bijoutier, Sibiu, str. Regina Maria 42*

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra inseratului fabricei *Heinrich Franck Söhne S. A. R.* pentru Industria produselor de cafea, București—Brașov. 16377

O INCERCARE DE OMOR s'a produs împotriva ministrului de interne al Franței, Frot, care, în calitatea sa de deputat al partidului radical-socialist, a luat parte la o adunare organizată, cu ocazia sărbătorirei Armistițiului, de către „Frontul Popular." In momentul când a coborît din tren, ministrul de interne al Franței, Frot, a fost lovit în obraz de către un individ, care a fost arestat îndată de poliție.

Cel mai vechiu și mai cunoscut atelier dentistic, împreunat cu chirurgie dentară se află în Sibiu, strada Tribunei Nr. 17.
16405

S'A PIERDUT: un câine de rasa Setas Cubrac, părul roșu, coada tăiată jumătate. Găsitorul acestui câine este rugat a-l anunța poliției Sibiu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului"
Redactor responsabil: H. N. BRATU.

Unde aflați literatură bună

multe ilustrații, date folositoare și interesante? în cunoscutele și renumitele calendare ale editurei **Krafft & Drotleff S. A. Sibiu.**

„Amicul Poporului" 1936 numai Lei 18·—
„Calendarul Săteanului" numai Lei 12·—
De vânzare în toate librăriile.
16412

Se caută

o femeie

la fabrica de ape gazoase VINICULTURA, Sibiu, strada Blănarilor 7.
16415

Restaurant și Hotel

vad vechiu, se predă cu întreg mobilierul, în orașul Tighina, Basarabia. A se adresa la *Dumitru Suciu*, comuna Vale Nr. 55, jud. Sibiu. 16418

Anunț

Dl Crișan Teofil comerciant în **Zam,** jud. Hunedoara, caută **o calfă pentru coloniale, fierărie și mărunțișuri.** — postul se poate ocupa imediat.
16414

Nr. 1054|1933 16417

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel de **pe lângă** Tribunalul Sibiu, **prin aceasta publică, că în baza deciziunii Nr. C. II 13880|1932** a judecătoriei **mixte Sibiu,** în favorul reclamantului Ernst Wagner, reprez. prin advocatul Dr. Hermann Keintzel **pentru încasarea creanței** de 4830 **Lei și acces., se fixează** termen de **licitație pe**

5 Decemvrie 1935, ora 3 p. m., la **fața locului în** Sibiu, strada Târgului Nr. 5, **unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: mașină** de cusut, oglindă, dulap, (credenț) bufet și cuier stativ, în **valoare** de 3700 lei. **In caz de necesitate și sub prețul de estimare.**

Pretențiunea care e de încasat face 4330 Lei capital, dobânzile **cu 10%,** socotind din 15 Maiu **1931,** iar **spesele** până acum **stabilite 4466 lei.**

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația presentă este ordonată și în favorul **acestora** în sensul **art.** XLI: **1908, § 20.**

Sibiu, la 8 Nov. 1935.

Doctor Bacu, portărel

Plantați pomi fructiferi, că Vă îmbunătățiți pământul. Preț curent despre arbori fructiferi, arbori de alee, tufe de ornament, pueți sălbatici, trimite gratuit **Pepiniera** de **pomi altoiți a instituției agricole Mediaș.**
Telefon 29. 16374

Se primesc
doi ucenici
pentru prăvălie, cu 4 clase **primare,** etatea 13 ani împliniți și cu purtare bună, la **Maria Vidrighin** născ. **Droc,** Rășinari Nr. 63.
16407

SPUNEȚI *vânzătorului când comandați sau cumpărați ceva, că ați citit inseratul sau publicația în „Foaia Poporului".*

V'ați îngrijit de lozuri...

pentru Loteria care începe?
Au mai rămas numai câteva zile până la tragere.

200·— Lei

poate oricine **risca!**
Cu această mică sumă puteți deveni **milionari!** Rezultatul tragerilor de până acum, au făcut cu prisosință această dovadă.
16397

Tragerea la

15 Noemvrie 1935

Participați la jocul colectiv.
Cu Lei 200·— jucați cu 20 numere.

Șanse colosale!

Călindarul Poporului pe 1936

se află sub tipar

și se află de vânzare în curând la toate librăriile din țară.

Călindarul Poporului dela Sibiu

care apare de **51 ani,** este cel mai bun și mai potrivit pentru trebuințele oamenilor dela sate. —
Prețul 15 lei bucata

La comenzi pentru mai multe exemplare, se dă rabatul obișnuit din trecut. Comercianții și revânzătorii sunt rugați a trimite comenzile din vreme.

Preluare de întreprindere
16420

cu onoare aduc la cunoștința onor. public din Sibiu și jur, că am preluat **restaurantul „LA POD"** din **strada Podului Nr. 6** și l'am renovat din nou. — Se servește plăcuta bere **„Trei Stejari", vinuri naturale de Târnave, precum și bucătărie excelentă caldă și rece.**
Rugând de oncratul sprijin semnez cu distinsă stimă: **Michael Adam,** conducător

Invitare
16413

la adunarea generală a Societății de patinaj din Sibiu, care va avea loc Vineri la 22 Ncemvrie, seara la orele 18, în secretariatul Reuniunii cetățenilor și a industriașilor Piața Mică Nr. 12.

Ordinea zilei:

1. Raportul asupra sezonului 1934/35.
2. Bilanțul anului 1934/35.
3. Stabilirea cotizației și a celorlalte taxe pentru anul 1935/36.
4. Bugetul anului 1935/36.
5. Alegerea membrilor de comitet.
6. Propuneri eventuale ale membrilor.

Sibiu, în 12 Noemvrie 1935. *Comitetul*

Cumpăr inmediat cu bani gata ori și ce
Garnitură de treerat
16406

dela 700 până la 1200 m/m. lățimea tobei.
Adresați ofertele cu ultimul preț la:
HANS DROTLEFF, Sibiu, Calea Oct. Goga Nr. 29

Nr. 1756|1935 port. 16416

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel, pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziului Nr. 21223|1931 și Nr. G. II 10282|935 a judecătoriei mixte Sibiu, în favorul reclamantului Biserica ev luth. Șelimbăr, **reprez. prin advocatul** dr. H. Keintzel Sibiu, **pentru încasarea** creanței de 700 lei **și accesorii se fixează termin de licitație pe:**

5 Decemvrie 1935, ora 4½ a. m.

în fața locului în Șelimbăr **Nr. 126, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: 1 iapă,** 1 **mașină** de greblat fân. **1 mașină** de săpat porumb, 1 car și 8 **măji** trifoiu, **în valoare de** 5600 **lei. In caz de nevoe și sub prețul de estimare.**

Pretenziunea care e de încasat face 700 lei capital, dobânzile cu 10% socotind din 16 Noemvrie **1931, iar spesele de până acum** stabilite **de** 1130 **lei.**

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrate și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația presentă este ordonată și în favorul acestora în sensul art. XLI din 1908, §. 20.

Sibiu, 19 Nov. 1935.

Șef-portărel
Dr. Klokner

Primăria comunei Avrig
No. 970/935 16419

Publicațiune

Comuna Avrig, arândează prin licitație publică dreptul de vânat la 2 Decemvrie 1935, ora 10. Prețul strigării e 12.000 Lei.

In caz că licitația rămâne fără rezultat, în ziua de 12 Decemvrie ora 10, se ține a doua licitație, când se dă cu orice sumă.

Condițiile se pot vedea la primărie.

Avrig, 10 Nov. 1935.
Primăria comunală

Oglinzi pentru masă ptr. părete
Tablouri sfinte
Lămpi de petrol
ptr. masă și ptr. părete
16385
WEINDEL
Sibiu, Piața Reg. Ferd. 15-16

Călătoria la București **Gratuită**

folosind carnetele

CaBu
CARNETUL BUCUREȘTILOR

Le găsiți la toate agențiile din țară ale Organizației Naționale Române de Voiaj și Turism

EUROPA

16396

Ordine de casă

pentru proprietarii și îngrijitorii de case, se află de vânzare, la Librăria Foaia Poporului, Sibiu.

Cărți literare!
Rechizite ieftine!

Tot felul de caete, pe hârtie fină și simplă. Blocuri de desemn, creioane, peniță, precum și toate rechizitele trebuincioase la școală, le aflați în mare alegere și cu prețurile cele mai convenabile la:

Librăria
„Foaia Poporului"
Sibiu

Carnete școlare

pentru clasificația elevilor dela școalele primare de stat, se află de vânzare cu prețul de **3 lei** *bucata, la Librăria: „Foaia Poporului", Sibiu.*

Pentru Basarabia năpăstuită

Un călduros apel al Societăţii Naţionale „Crucea Roşie"

Cumplita secetă, care a bântuit unele judeţe din Basarabia şi din Moldova, are de rezultat că populaţia acelor ţinuturi sufere de foame.

După cererea guvernului, „Crucea Roşie" va lua măsuri pentru ajutorarea părţii celei mai neputincioase a populaţiei şi anume a copiilor şi bătrânilor.

Dar oricâte mijloace ar avea „Crucea Roşie", acestea rămân cu totul neîndestulitoare, faţă de mărimea nevoilor.

Toţi cei ce nu suferiţi de foame, toţi cei ce aveţi oricât de puţin prisos:

Daţi cu dragoste, daţi cu tot sufletul: bani, alimente, grâu, porumb, făină de grâu, fasole, orez, paste făinoase, ceaiu, zahăr, brânză, conserve, prune uscate, cartofi, peşte sărat sau uscat, lemne de foc, îmbrăcăminte şi încălţăminte.

Depuneţi daniile la „Crucea Roşie", din capitala judeţului respectiv.

Pentru orice danie se va da dovadă.

Comitetul de conducere

Ceva pentru gospodine

Cartofii şi întrebuinţarea lor

Apropiindu-ne de nopţile lungi de iarnă, când putem sta mai mult de vorbă cu cetitorii noştri, — ne-am propus ca în fiecare număr al foii să avem câte un coltişor, în care vom da anumite îndrumări şi sfaturi atât pentru gospodari cât şi pentru gospodinele noastre.

Cât privesc sfaturile pentru gospodari credem că ele nu au prea lipsit din paginile foii, nici chiar în cursul verii. Începând cu acest număr, dorim să mai stăm de vorbă şi cu gospodinele noastre de pe sate. Am fi foarte bucuroşi, dacă odată cu răsucirea firului pe fus, la gura sobei, gospodinele noastre ar asculta şi povaţa slovelor cari le încrestăm la acest loc. Ştim că bărbaţii au cam isprăvit cu lucrul de pe afară şi nopţile lungi şi le petrec mai mult în tovărăşia soţiilor lor, mai vorbind de una de alta — aşa ca omul când vrea să mâne timpul înapoi.

Plăcându-ne a crede, că partea cea mai mare a cetitorilor noştri sunt oameni cărora nu le prea place să calce pragul cârciumelor, pierzându-şi timpul fără folos, — ne silim ca să le dăm nutremântul trebuincios, pentru sufletul lor.

Colţul gospodinei din acest număr îl vom închina: *Cartofului şi întrebuinţarea lui.*

Dacă unora li-s'ar părea, că sfatul în această privinţă ar fi de prisos, îi rugăm să ne dea voe să le spunem, că nu e tocmai aşa cum zic. Ca unii cari am vizitat an de an, pe cetitorii noştri, la ei acasă, cunoscând în acelaş timp şi ce au şi ce n'au şi felul lor de viaţă, ne găsim foarte îndreptăţiţi să ne facem sfătuitori şi în această direcţie.

In deosebi în Ţara Făgăraşului, pe care am cercetat-o în toate amănuntele şi sub toate raporturile, am găsit un prisos îmbelşugat de cartofi, pe care, în cea mai mare parte, ţăranii şi îndeosebi ţărancele nu-l ştiu întrebuinţa nici în arta culinară (gătitul mâncărilor) şi nici în valorificarea lui pe altă cale.

După cercetările cunoscătorilor şi bunelor gospodine s'a ajuns la constatarea, că acest produs agricol (cartofii) sunt o hrană cât se poate de bună — bine înţeles dacă ei sunt bine pregătiţi. In unele ţări — ca Germania de pildă — cartofii înlocuesc pânea.

Cartofii buni pentru mâncare se pot cunoaşte în chipul următor: Se ia un cartof şi se taie în două, apoi cele două bucăţi se freacă una de alta. Dacă după câteva frecături se face o spumă cu apa care se scurge din ei — cartofii nu sunt buni de mâncare. Dacă după multe frecături se face o spumă albă destul de groasă şi lipicioasă, cartoful este bun de gătit.

Această probă ajută în mare parte ţăranilor cari aleg cartofii după specii, pentru semănat.

Cojile de cartofi. Dela o sută de kilograme de cartofi curăţaţi, rămân 15—25 kgr. coji, iar de se curăţă cu mai puţină grije, rămân peste 25 kgr. Mulţi aruncă cojile, cu toate că ele sunt un nutreţ bun. Cojile de cartofi — aşa s'a constatat de cercetători — conţin foarte multă albumină (materie nutritoare), mai mult de cât chiar însuşi miezul cartofului. Deaceia nu e bine să le aruncăm, aceste „rămăşiţe", pe cari de multe ori le-am văzut aruncate pe garduri s'au prin părauă. Porcilor, viţeilor şi vacilor pentru lapte le fac mult bine. Pentruca ele să fie mai nutritoare şi mai plăcute trebuesc fierte.

Sfaturi mai amănunţite asupra felului cum trebuesc gătiţi cartofii, gospodinele noastre le vor găsi în Calendarul anului acesta, care va apare în curând şi unde vor găsi multe îndrumări asupra gătitului de bucate.

Buna gospodină

Un inginer năzdrăvan...

El a făcut 173 mii kilometri pe jos

Din Budapesta se anunţă, că zilele trecute a sosit în localitatea Moson, din Ungaria, inginerul Jure Firbinger, care în anul 1910 a făcut rămăşag cu un anume Astor, poreclit „regele căilor ferate americane", prin care rămăşag inginerul s'a obligat, că va străbate pe jos 182 mii km. „Regele căilor ferate americane", a depus, deja atunci, imediat, suma de 100 mii dolari la Banca Naţională a Argentinei, cu precizarea, ca ea să fie dată inginerului Firbinger, în ziua în care el va termina mărşăluitul.

După socotelile făcute, inginerul nu mai are de făcut decât vreo 9 mii de kilometri, deoarece a făcut 173 mii, trecând prin 56 de state, învăţând la perfecţie 14 limbi, iar alte 22 le cunoaşte mai puţin, cum s'ar zice: „să nu moară de foame...." In lunga sa călătorie, inginerul năzdrăvan a fost călcat de patru ori de automobile, de trei ori de motociclete; a fost de cinci ori îngropat sub valuri de nisip, prin pustiuri şi multe alte nenorociri a îndurat.

Din 1910 până în prezent acest inginer a rupt nu mai puţin de 117 paltoane, 95 perechi de ghete şi 83 perechi de pantaloni. Asupra sa are 40 carnete mari, pline cu stampile şi timbre, cari arată statele şi localităţile pe cari le-a străbătut.

Din Ungaria Firbinger se îndreaptă spre Polonia, de unde se va îmbarca pe un vapor, pentru a merge în America, pentru a-şi ridica banii, care i-a depus pentru rămăşag „regele căilor ferate americane". Când a plecat în această călătorie, acest inginer avea 26 ani, iar acum are 51.

— Se vede, că n'a avut ceva mai bun de lucru... Dar cum s'ar zice, va pune la curea 100 mii dolari. Pentru aşa ceva se plăteşte să faci rămăşag.

Povestea lui Avram Iancu

— Eroul Naţional din 1848—49 —

este titlul unei broşuri scrisă în versuri de dl Nicolae Boiceanu, învăţător în comuna Bungard, judeţul Sibiu.

In prefaţa broşurei autorul încrestează frânturi din icoanele neamului românesc şi, mai ales, din jalnicul episod al lui Avram Iancu — „Eroul Munţilor".

Broşura, propriu zis, cuprinde în paginile sale toată povestea lui Iancu dela leagăn până la mormânt. Ca adaus, la sfârşitul broşurei, autorul a strâns toate marşurile şi imnurile închinate acestui Mare Erou, pentru ca, şi prin ajutorul acestei broşuri ele, să poată pătrunde în mijlocul tineretului nostru dela ţară, care, în atâtea prilejuri, a dat dovadă de a fi un mare adorator al lui Avram Iancu.

Pentru învăţătorii satelor precum şi pentru oricare bun român, broşura dlui Nicolae Boiceanu nu poate fi decât un îndemn spre marile virtuţi încălzite de flacăra unui naţionalism neşovăelnic.

Cartea se află de vânzare la Librăria „Foaia Poporului", la autor şi la alte librării din ţară. Preţul este 30 lei plus porto.

Trăgând cu urechea

în dreapta şi stânga

Veronică: Salve! soaţă...

Pintilie: Cum ai spus?

Veronică: „Salve".

Pintilie: Şi cam ce-ai vrea să zici cu asta..?

Veronică: Iac' aşa, fac şi eu pe gardistul!

Pintilie: Ha, ha, ha, mâncate-ar moliile, iar te-au apucat bolânzăniile. Şi cu cine ai dat parola de te-a apucat în apele lor?

Veronică: N'am bătut palma cu nime mă-i soaţă şi n'oiu bate-o şuhan, dar... şti, aşa, ca chestie, fac şi eu câte-o şoadă. Tu şti felul meu: iau câte un pol, doi şi „le fac frumosul..." Că unde voiu sta la vot — asta-i altă chestie.

Pintilie: Cum s'ar zice, faci pe „şpiculantul." La vot stai cu roata, iar când e vorba de ceva învârteală, faci şi pe gardistul şi pe liberalul..?

Veronică: Păi n'ai văzut cum l-am tras pe sfoară pe Deşelatu: am luat sutaru, i-am spus că pun sigilu pe bâtă, când colo i-am răpezit o puşcătură pe obezile roţii de s'o sguduit toată cuşculia aia... Par'că-l aud şi acum pe Deşelatu, spunând celor din comisâune: Ăsta-i Veronică dela Hopârtele... Insufleţit românul, pentru partidul nostru! După ce am ieşit din cuşculie şi mi-am băgat votul în copeneaţă, — Deşelatul a ieşit după mine, în curtea preturii; m'o gratulat cu o strângere de mână, m'a bătut pe umăr şi mi-a zâs: Bravo Veronică! Să şti că te fac primar la Hopârtele... I-am tras una cu ochiu, ne-am despărţit, zicând — aşa numai pentru mine: Am făcut-o — e făcută, ţi-am tras clapa cu o sută...

Pintilie: Dibaci mai poţi fi tu, măi Veronică...

Veronică: De, măi soaţă, tu şti cum e zicala: „Deşteptul făgăduieşte şi prostul se pârleşte..." Eu am făgăduit — Deşelatul s'a pârlit...

Cântă-i Rudi!!! *Săgeată*

CINE câştigă trei abonaţi la „Foaia Poporului", primeşte o carte de cetit.

Cine nu crede în minuni?

Pentru a putea crede în minune, trebue să crezi mai întâi că este un Dumnezeu atotputernic. Al doilea: să crezi că afară de materia pe care o poţi pipăi, mai este altă lume care nu-i din materie, ci din duh, din spirit, din putere. Din această lume nematerială fac parte îngerii, diavolii, şi însuşi sufletul omului. Cine nu crede că are un suflet deosebit de trup, care nu moare odată cu trupul, ci trăeşte în veci-nicie, acela nu poate crede în minuni.

Minunea, cum am spus, este o faptă, care trece peste puterile firii materiale.

Dar cine nu crede în Dumnezeu spune: Nu este nimic fără de materie, de aceea vedem şi putem pipăii. Această lume văzută şi materială îşi are legile ei, dela care nu se poate abate. Deci minunea e cu neputinţă, fiindcă nu este cine să calce, să se ridice peste puterile firii. Dacă nu-i Dumnezeu, cine ar putea fi peste fire?

Iar necredincioşii spun că nu-i Dumnezeu. Ei nu pot crede, deci, nici în minuni. Şi nici nu cred. Spun că sunt poveşti şi închipuiri minunile din Sf. Scriptură, sau acelea din vieţile sfinţilor.

Dar, nu poate crede în minuni nici omul, care nu crede că are el însuşi un suflet, şi că sunt şi alte suflete, spirite, mai tari, mai desăvârşite ca ale noastre: Ingeri. Pentrucă minunea se produce, se întâmplă, nu după legile firi materiale, ci împotriva lor, sau cu trecerea peste ele. Iar aceasta nu se poate decât prin puterea spirituală, pe care o are Duhul, nu materia.

Deci omul care nu crede în Dumnezeu, şi în sufletul său deosebit de trup, chiar să vrea, nu poate crede în minuni.

Pentru omul necredincios, lumea văzută e totul. Lumea nevăzută, nu există. Deşi spunem mereu pespre Dumnezeu tatăl: „Făcătorul cerului şi al pământului, văzutelor *tuturor şi nevăzutelor*".

Necredincioşii nu cred deci nici în minunile prorocilor, nici în ale Domnului Hristos, sau ale apostolilor, sau ale sfinţilor. Ei spun că toate acestea sunt poveşti pentru copii, aşa cum şi în poveştile noastre poporale se istorisesc lucrurl peste fire: zmei, balauri, feţi frumoşi cu izbânzile lor. Arunci peria şi creşte pădure deasă; arunci piaptănul, şi creşte munte înalt în calea duşmanului ce te urmăreşte.

Cei ce nu cred în Dumnezeu şi în suflet, adică peste tot în fiinţe şi puteri mai presus de materie, şi deosebite de ea, dacă aud azi de-o minune, de-o arătare, de-o vindecare nefirească, nu cred.

Ei spun: închipuiri de-ale oamenilor cu mintea slabă.

Numai un Dumnezeu ar putea face minuni, zic ei, iar Dumnezeu nu este.

Şi îşi bat joc de cei ce cred în putinţa minunilor.

Ion Agârbiceanu.

Pe marginea cazului dela Sighet (Maramureş)

Tribunalul din Oradea Mare ordonă eliberare — Forţe nevăzute ordonă o nouă arestare

Cazul dela Sighet (judeţul Maramureş), petrecut cu ocazia întrunirei naţional ţărăniste, a fost înaintat tribunalului Oradea Mare — aceasta în urma ordinului parchetului general. După cum se ştie, în urma încăerărilor, cari au avut loc la Sighet, au fost arestaţi 8 ţărani, membri ai partidului naţional ţărănesc din Maramureş. Tribunalul din Oradea Mare a dispus eliberarea ţăranilor arestaţi. Aceasta numai dupăce partidul naţional ţărănesc a renunţat la demostraţia dela 14 Noemvrie. „Ci o fi zis guvernul": iertăm totul pentru „înviere..."

O nouă arestare

In momentul când încheem acest număr al foii, ne-a sosit ştirea că în procesul maramureşenilor a intervenit o nouă întorsătură. In împrejurări necunoscute până acum, s'a ordonat din nou, arestarea celor 7 ţărani şi în acelaş timp s'a ordonat punerea în arest de cercetare a dlui dr. Ilie Lazar. In urma acestora mai mulţi avocaţi din Oradea, din capitală şi din Cluj s'au înscris pentru apărarea dlui dr. Ilie Lazar şi cei 7 ţărani, aderenţi ai partidului naţional ţărănesc. — Cari sunt forţele nevăzute cari lucrează..?!!

„Orbi, schiopi, uscaţi aşteptând tulburarea apei"

— Congresul I. O. V. la Cluj —

In numărul trecut al foii am încrestat câteva rânduri, prin cari anunţam congresul invalizilor, orfanilor şi văduvelor la Cluj, care s'a ţinut — aşa după cum s'a anunţat — Duminecă 10 Noemvrie, în Capitala Ardealului.

Delegaţii numeroase de invalizi, orfani şi văduve au luat parte, pentru a-şi spune fiecare păsul şi a cere înaltului protegitor, care este Suveranul Ţării, tot sprijinul, ce este cu putinţă.

Cerinţele şi durerile acestor năpăstuiţi sunt multe, multe. In primul rând ei cer o mai dreaptă şi omenească retribuire materială, promisă cu largă inimă de către Ferdinand I, întregitorul de Neam şi Ţară.

Toate durerile şi cerinţele invalizilor, văduvelor şi orfanilor au fost exprimate print'o moţiune, care a fost trimisă celor în drept, pentru a grăbi cu tămăduirea acestor dureri. Deasemenea s'au expediat telegrame de cald devotament M. S. Regelui Carol II, dela care „copiii vremurilor de bejenie" aşteaptă părintească ocrotire...

Un om fără somn...

este lucrătorul Rudolf Endlicher, dintr'o fabrică din micul orăşel Mauerkichen din Germania. Acest om a stat treaz peste 20 mii ore, adică din anul 1933 el n'a mai avut nici un ceas de somn.

In prezent, Endlicher — care are aproape 60 de ani — se află internat într'un spital, unde cazul său este pus sub studierea unei comisiuni medicale.

„Am suferit totdeauna de neadormire — a spus medicilor — dar de doi ani şi jumătate nu mai pot închide ochii. Poate că starea aceasta mi-a fost stârnită de o spaimă, dar nu-mi amintesc de aşa ceva. Ziua lucram în ţesătorie (la fabrică). Seara jucam cărţi şi pe urmă făceam plimbare până în ziuă, când intram, din nou la lucru. Sosirea zorilor era o binefacere pentru mine" — şi-a încheiat bătrânul „fără somn" istorioara zilelor sale de neodihnă.

Medicii spun că — spre mirarea lor — bătrânul are o înfăţişare foarte bună; nu sufere nici de slăbiciune şi uimeşte pe doctori prin tăria sa. După părerea unor medici — această stare ar fi produsă de o bubă, pe care a avut-o la creer.

Singurul lucru de care se plânge bătrânul Endlicher, e lipsa unor tovarăşi cu care să joace cărţi.

Ciudat lucru!

Colţul plugarului luminat..

Antraxul sau Dalacul

Cunoscută din cele mai vechi timpuri, această boală este foarte răspândită în ţara noastră. In popor acestei boale i se mai zice cărbune, fiindcă sângele e de coloare neagră sau însplinare din cauză că splina se măreşte, iar crescătorii cred că ea este vina boalei.

Boala este pricinuită de un microb, care are forma unui bastonaş, numit bacilul antraxului. Acest microb are forma de bastonaş în corpul vitei bolnave, dar când se află în pământ sau în apă, de pildă, el ia o altă înfăţişare (spor), care-l face să se păstreze viu ani de zile.

Datorită sporilor, dalacul este atât de dăunător, căci sunt locuri numite „câmpii blestemate", care au pe păşunile de pe ele, în apă, precum şi pe fânul cosit, aceşti spori, cari, ajungând în intestinele (maţele) vitei, se transformă (prefac) din nou în baccili şi pricinuesc boala.

Animalele iau boala mâncând iarbă sau fân de pe terenuri infectate sau bând apă din puţuri, mlaştine sau iazuri. S'au văzut cazuri când animalele s'au îmbolnăvit, după ce au mâncat sfeclă sau cartofi cultivaţi în astfel de ogoare, sporii de dalac fiind în pământul lipit de ele. La noi în ţară, unde hoiturile animalelor moarte din pricina tuturor boalelor zac neîngropate prin şanţurile drumurilor, terenurile infectate sunt numeroase şi pierderile de pe urma acestei boli sunt mari. Boala apare de obiceiu după 12—14 zile dela pătrunderea microbului în corpul animalului.

Toate animalele domestice se îmbolnăvesc de această boală (oi, cai, rumegătoare mari, caprele, porcul, câinele).

Astfel vom căuta să nu răspândim microbul boalei.

Deaceea animalele bolnave le vom izola (despărţi) fără a le lua sânge, cum e obiceiul, care nu le face bine, contribuind prin aceasta să împrăştiem microbii, care în sânge sunt în număr mare. Cadavrele (hoiturile) vitelor moarte de dalac, vor fi arse sau vor fi îngropate adânc cu piele cu tot. Grajdul se va desinfecta după indicaţiile date de medicul veterinar, iar aşternutul şi băligarul se vor arde.

Prin legea de poliţie sanitară veterinară, oricine are în stăpânire sau îngrijeşte de animale domestice, trebue să înştiinţeze la primărie, dacă i s'au îmbolnăvit sau au murit animale bănuite a avea antrax. Tot în această lege se mai prevede: „Este oprită tăierea animalelor bolnave ori bănuite a fi infectate de dalac. Carnea, grăsimea, laptele, pielea, lâna, părul nu se vor întrebuinţa. Dacă într'o cireadă mor în scurt timp două sau mai multe animale, celelalte vite nu se vor putea muta în alt loc fără autorizaţiunea medicului veterinar oficial. Dacă printre animalele domestice dintr'o localitate s'a ivit dalacul, autoritatea comunală va lua măsuri pentru distrugerea cadavrelor".

Vindecarea boalei.

Când boala ia un mers iute, orice tratament este de prisos, ne având nici timpul să intervenim. Când boala ia un mers mai încet, injecţiile cu anticarbonas dau rezultate bune.

In acest caz ne vom adresa în grabă medicului veterinar.

Grija cea mare este însă de a întâmpina dalacul prin vaccinare şi măsuri de igienă, căci e mult mai greu a vindeca o boală, decât a ne feri de ea.

„Drumul nou" *Dr. N. M. Cârlănescu*
medic veterinar